

İŞLETMELER VE YEŞİL DÜŞÜNCE

Editörler

**Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM
Dr. Öğr. Üyesi Cemal ÇELİK**

Manisa – 2023

İŞLETMELER VE YEŞİL DÜŞÜNCE

Editörler, Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM - Dr. Öğr. Üyesi Cemal ÇELİK

TURKUAZKEY AKADEMİK YAYINLAR

Araştırma Kitapları Dizisi

Sosyal Bilimler No : 2023/11

E-ISBN : 978-625-6379-66-4

ISBN : 978-625-6379-67-1

Basım sayısı : 1. Basım, Manisa – Ekim 2023

© Copyright 2023. Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarcılık Yayıncılık Eğitim Turizm ve Tic. Ltd. Şti. Sertifika no: 57300

Bu kitabın bütün hakları Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarcılık Yayıncılık Eğitim Turizm ve Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarcılık Yayıncılık Eğitim Turizm ve Ticaret Limited Şirketi'nin yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD veya manyetik bant haline getirilemez; fotokopi veya herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz. Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına/yazarlarına aittir

Kütüphane Bilgi Kartı

Editörler, Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM - Dr. Öğr. Üyesi Cemal ÇELİK
İŞLETMELER VE YEŞİL DÜŞÜNCE / Editörler, Doç. Dr. Yavuz Tansoy
YILDIRIM - Dr. Öğr. Üyesi Cemal ÇELİK

Birinci Basım 2023 + 298 s. 16x24 cm, kaynakça var, dizin yok.

E-ISBN: 978-625-6379-66-4 ISBN : 978-625-6379-67-1

Sayfa ve kapak tasarımı: Turkuazkey Akademi Yayınevi
(Kapak resmi Freepik'ten alınmıştır)

Basımcı Adresi: İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı No.: 48 İskitler 06070 Ankara-
Türkiye. Yetkili kişi: Aytaç UZUN / Matbaacı sertifika numarası: 47865 /
+90 312 341 36 67 / +90 533 093 78 64 / soncagyayincilik@gmail.com /
<https://www.soncagyayincilik.com.tr/>.

Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarcılık Yayıncılık Eğitim

Turizm ve Ticaret Limited Şirketi.

1. Anafartalar Mah. Konuk Cad. No:6-10 Şehzadeler 45060/Manisa-Türkiye

turkuazkey@hotmail.com / dizgiturkuazkey@gmail.com

+90 546 774 97 01 / <http://turkuazkey.com>

EDİTÖRLERİN ÖZGEÇMİŞLERİ

Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM

Yavuz Tansoy Yıldırım, Yönetimi ve Strateji alanı uzmanıdır. Marmara Üniversitesi'nde Yönetim ve organizasyon alanında 2011 yılında doktora derecesini almıştır. Araştırma alanları işletme yönetimi, stratejik yönetim, örgütsel davranış, insan kaynakları yönetimi, uluslararası işletmecilik ve girişimcilik üzerinedir. Türkçe ve İngilizce kitaplar, kitap bölümleri, makaleler ve bildiriler yazmıştır. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi İşletme Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Cemal ÇELİK

1994 yılında başlayan bilgisayar öğretimi görevini aktif olarak devam ettirmektedir. Çalıştığı kurumların teknolojik alt yapısının kurulmasında, yazılım ve donanım alanlarında danışman olarak görev almıştır. Sivil toplum örgütlerinde; kadın ve gençlerin istihdamına yönelik bilişim projelerinde proje koordinatörlüğü ve eğitmenlik yapmıştır. Uzaktan eğitim sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi projelerinde yürütücü olarak görev yapmıştır. Office kullanımı ve diğer yazılımlar üzerine kitaplar yazmış olan yazar halen Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

HAKEM LİSTESİ

Prof. Dr. Aybeniz Akdeniz AR

Prof. Dr. Sima NART

Prof. Dr. Tarhan OKAN

Prof. Dr. Yener PAZARCIK

Doç. Dr. Erhan ÇANKAL

Doç. Dr. Özlem HASGÜL

Dr. Öğr. Üyesi Aysel KURNAZ

Dr. Öğr. Üyesi Devran DENİZ

Dr. Öğr. Üyesi İlknur TANRIVERDİ

Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÖZDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Sertaç ERCAN

Dr. Fulya ÖZDEMİR

Dr. Metin AKBULUT

ÖNSÖZ

Son yıllarda işletmeler, hem örgüt iç ve çevresiyle olan ilişkilerinde ortaya çıkan olumsuzlukları en aza indirmesi sürecinde hem de rekabet gücünde avantaj elde etmesinde çevreci yaklaşımlara ve yönetim biçimlerine yönelmektedirler. İşletmelerin çevre kalitesini arttırmak, yeşil bir çevrenin oluşması için faaliyet göstermek ve benimsedikleri anlayış etrafında yatırımlarını şekillendirmeleri ulusal ve uluslararası pazarda başarılı olabilmelerinde etkili olabilmektedir. İnsanlar tarih boyunca doğaya müdahale etmişlerdir ve etmeye devam edeceklerdir ancak bu müdahalenin şekli ve kapsamı çok önemlidir. Günümüzde insanın, insan-dışı yaşam formlarına müdahalesi çok fazladır ve bu durum gittikçe kötüleşmektedir. İnsanın doğaya müdahalesini azaltabilmek için mevcut yönetim uygulamalarının, yeşil odaklı anlayış çerçevesinde yeniden şekillendirilmesi ve düzenlenmesi gerekir. Yeşil yönetim politikaları; teknolojik gelişimin yönünün seçilmesi, yönetim kaynaklarının kullanımı ve yatırımların yönlendirilmesi gibi eylemleri içerir. Yönetimsel değişimlerin; ekonomik, teknolojik ve ideolojik yönleriyle, insan ve çevre arasında sürdürülebilir bir denge içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Yeşil denge anlayışı, kirlilik sınırlarını belirleyen, çevre bilincini geliştiren, çevresel etkinlikleri özendiren, kurumsal ve örgütsel yapıyı belirleyen ve çevresel adaleti gözeten geniş kapsamlı bir alanı ifade eder.

1990'lı yılların sonlarına doğru ortaya çıkan ve 2000'den itibaren yaygınlaşarak günümüze kadar gelmiş olan yeşil yönetim anlayışının ana teması, işletmelerin çevreye duyarlı yönetim anlayışı benimseyerek faaliyette bulunmalarına dayanmaktadır. Bu anlamda yeşil yönetim, yeşil teorik söylemlerin hayatın tüm alanlarında pratik olarak etkin kılınmasında önemli bir fonksiyon işlevi görür. Özellikle doğal kaynakların, ekolojik dengeye zarar vermeyecek biçimde diğer sektörel politikalarla (enerji, ulaştırma v.b.) entegrasyonunu güvence altına almayı amaçlamaktadır.

Yeşil yönetim anlayışının daha iyi bir şekilde anlaşılmasına, gelişmesine ve kültürümüz içerisinde yerleşmesine katkı sağlaması amacıyla hazırlanmış olan bu kitabın yazım aşamasından başlayarak

okuyucularımıza ulaşmasına kadar ki olan süreçte akademik birikimlerini ve katkılarını bizimle paylaşan, kıymetli yazarlarımıza ve yayın evi çalışanlarına gönülden teşekkür ederiz.

Editörler.

Doç. Dr. Yavuz Tansoy Yıldırım - Dr. Öğr. Üyesi Cemal Çelik

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRLERİN ÖZGEÇMİŞLERİ	i
HAKEM LİSTESİ	ii
ÖNSÖZ	iii

1. BÖLÜM

YEŞİL YÖNETİMDE ETİK VE SORUMLULUK

Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM

GİRİŞ	1
1 YEŞİL YÖNETİM KAVRAMI.....	2
2 YEŞİL YÖNETİMİN İŞLETMELER AÇISINDAN ÖNEMİ.....	3
3 İŞLETMELER VE ÇEVRE ETİĞİ	4
4 İŞLETMELER VE SOSYAL SORUMLULUK	6
5 YEŞİL YÖNETİMDE ETİK VE SORUMLULUĞUN ÖNEMİ ...	7
SONUÇ	9
KAYNAKÇA	11

2. BÖLÜM

YEŞİL GİRİŞİMCİLİK

Doç. Dr. Erdal AYDIN

GİRİŞ	13
1 YEŞİL GİRİŞİMCİLİK, FIRSAT MI, ZORUNLULUK MU?....	16
1.1 Yeşil Girişimcilik: Sürdürülebilirlik için Bir Katalizör	16
1.2 Çevre Koruma	17
2 YEŞİL GİRİŞİMCİLER İÇİN FIRSAT VE ZORLUKLAR	19
2.1 Yeşil Girişimciliğin Fırsatları.....	19
2.2 Yeşil Girişimciliğin Zorlukları:.....	20
3 TÜRKİYE’NİN VE DÜNYANIN ÖNDE GELEN “YEŞİL GİRİŞİM”LERİ	21
SONUÇ	24
KAYNAKÇA	26

3. BÖLÜM
YEŞİL İNOVASYON
İsa UZUN

GİRİŞ	31
1 İNOVASYON KAVRAMI	32
2 İNOVASYON TÜRLERİ.....	33
2.1 Ürün İnovasyonu	33
2.2 Süreç İnovasyonu	34
2.3 İş Modeli İnovasyonu.....	35
2.4 Pazarlama İnovasyonu	35
2.5 Organizasyonel İnovasyon	36
2.6 Tedarik Zinciri İnovasyonu.....	37
3 YEŞİL İNOVASYON	37
4 YEŞİL İNOVASYON TÜRLERİ	39
4.1 Yeşil Ürün İnovasyonu	39
4.2 Yeşil Süreç İnovasyonu	40
SONUÇ	41
KAYNAKÇA	43

4. BÖLÜM
YEŞİL BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİ
Dr. Öğr. Üyesi Cemal ÇELİK

GİRİŞ	45
1 YEŞİL YÖNETİM.....	46
2 YEŞİL BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ (YBST)	49
3 YEŞİL BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE KAMUSAL UYGULAMALAR.....	52
4 YEŞİL BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE İŞLETMELER	53
5 YEŞİL BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE ÇEVRESEL UYGULAMALAR	56
6 YEŞİL BİLİŞİM VE ÇALIŞANLAR	60
SONUÇ	61

KAYNAKÇA	63
----------------	----

5. BÖLÜM
YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI
Gülcihan AYDANER

GİRİŞ	69
1 YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN GEREKÇESİ VE ÖNEMİ	71
2 YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN FONKSİYONLARI	72
3 YEŞİL YÖNETİMDE İK ANALİTİĞİ VE İŞ ANALİZLERİ	74
4 YEŞİL İŞGÖREN SEÇİMİ VE YERLEŞTİRİLMESİ	76
5 YEŞİL EĞİTİM ve GELİŞİM	78
6 YEŞİL ÜCRET ve PERFORMANS YÖNETİMİ	80
7 YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ UYGULAMALARINDA KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK	82
8 İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİM SÜREÇLERİNDE YEŞİL AKLAMA VE ÖNEMİ	84
SONUÇ	86
KAYNAKÇA	89

6. BÖLÜM
YEŞİL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ
Tuğçe TOPÇU

GİRİŞ	95
1 YEŞİL YÖNETİM	96
2 YEŞİL DAVRANIŞ	98
3 YEŞİL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ KAVRAMI	100
4 YEŞİL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞI GEREKTİREN BAŞLICA NEDENLER	104
5 YEŞİL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ SINIFLANDIRILMASI	105
SONUÇ	110
KAYNAKÇA	111

7. BÖLÜM

YEŞİL HALKLA İLİŞKİLER

Maida UZUNER

GİRİŞ	115
1 YEŞİL HALKLA İLİŞKİLER NEDİR?	117
2 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE YEŞİL HALKLA İLİŞKİLER... ..	118
3 YEŞİL HALKLA İLİŞKİLERİN ÖNEMİ AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI	121
4 HALKLA İLİŞKİLERDE KRİZ YÖNETİMİ	124
4.1 PR Krizine (veya Hızla Krize Dönüşebilen) Aşağıdaki örnekler verilebilir:	125
4.2 Kriz Kontrol Listesi.....	126
5 ÇEVRE DOSTU İŞ MODELLERİ VE YEŞİL HALKLA İLİŞKİLER	128
SONUÇ	131
KAYNAKÇA	133

8. BÖLÜM

YEŞİL FİNANS

Fatma Tatlı KALAYCI

GİRİŞ	137
1 YEŞİL FİNANS ve GELİŞİMİ	138
2 TÜRKİYE’DE YEŞİL FİNANS	140
3 YEŞİL FİNANS ÜRÜNLERİ	141
3.1 Bireysel (Perakende) Bankacılık.....	142
3.1.1 Yeşil Krediler	142
3.1.2 Yeşil Kartlar	143
3.1.3 Yeşil Mevduatlar ve Tasarruf Hesapları	143
3.2 Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı.....	144
3.2.1 Yeşil Proje Finansman.....	144
3.2.2 Yeşil Menkul Kıymetleştirme ve Yeşil Tahviller	144
3.2.3 Karbon Finansmanı ve Emisyon Ticareti.....	146
3.3 Varlık Yönetimi	146

3.3.1 Yeşil Mali Fonlar	147
3.3.2 Yeşil Yatırım Fonları	148
3.3.3 Karbon Fonu	148
3.3.4 Afet Bonosu Fonu	149
3.4 Sigorta	149
3.4.1 Yeşil Araç Sigortası	150
3.4.2 Yeşil Bina ve Ev Sigortası	150
3.4.3 Karbon Sigortası	151
SONUÇ	151
KAYNAKÇA	153

9. BÖLÜM

YEŞİL ÜRETİM

Zafer YILDIRIM

GİRİŞ	157
1 YEŞİL ÜRETİM KAVRAMI	158
2 YEŞİL ÜRETİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ	159
3 İŞLETMELERİ YEŞİL ÜRETİM FAALİYETLERİNİ UYGULAMAYA İTEN SEBEPLER	161
4 YEŞİL ÜRETİM İLE İLGİLİ GELİŞTİRİLEN YÖNTEMLER	164
5 YEŞİL ÜRETİM İLE İLGİLİ GÜNCEL LİTERATÜR ARAŞTIRMASI	168
SONUÇ	173
KAYNAKÇA	174

10. BÖLÜM

YEŞİL PAZARLAMA

Dr. Öğr. Üyesi Sercan HATİPOĞLU

GİRİŞ	177
1 YEŞİL PAZARLAMA KAVRAMI VE EVRİMİ	179
2 YEŞİL TÜKETİCİ	185
3 YEŞİL PAZARLAMA KARMASI	187
3.1 Yeşil Ürün	188

3.2 Yeşil Fiyat	189
3.3 Yeşil Tutundurma.....	190
3.4 Yeşil Dağıtım	190
4 YEŞİL AKLAMA.....	191
SONUÇ	192
KAYNAKÇA	194

11. BÖLÜM

YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ

Turgay YILDIRIM

GİRİŞ	201
1 TEDARİK ZİNCİRİ VE YEŞİL KAVRAMI	202
2 YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ	204
3 YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ FAALİYETLERİ	205
3.1 Yeşil Satın Alma	206
3.2 Yeşil Üretim	207
3.3 Yeşil Dağıtım	207
3.4 Yeşil Lojistik	207
3.5 Yeşil Paketleme	208
3.6 Yeşil Pazarlama	208
3.7 Tersine Lojistik	209
4 GERİ DÖNÜŞÜM	209
5 YEŞİL TEDARİK ZİNCİRİ ALANINDA YAPILMIŞ ÇALIŞMALAR	210
SONUÇ	215
KAYNAKÇA	217

12. BÖLÜM

YEŞİL LOJİSTİK

Prof. Dr. Oya KORKMAZ

GİRİŞ	223
1 YEŞİL LOJİSTİK	224
1.1 Yeşil Satın Alma.....	229
1.2 Yeşil Üretim	232
1.3 Yeşil Ulaşım	236
1.4 Yeşil Ambalaj	241
1.5 Tersine Lojistik.....	243
2 DÜNYA'DAKİ VE TÜRKİYE'DEKİ YEŞİL LOJİSTİK UYGULAMALARI	247
2.1 ARKAS HOLDİNG	247
2.2 BORUSAN LOJİSTİK	248
2.3 DHL	249
2.4 EKOL LOJİSTİK	252
2.5 HOROZ LOJİSTİK	253
2.6 MAERSK LİNE	255
2.7 MARS LOJİSTİK.....	256
2.8 MSC LOJİSTİK.....	258
2.9 NETLOG LOJİSTİK	258
SONUÇ	259
KAYNAKÇA	262

13. BÖLÜM

YEŞİL DEPO

Tamerlan AKBAROV

GİRİŞ	267
1 SÜRDÜRÜLEBİLİR YEŞİL DEPOLAMA YÖNETİMİ	268
2 YEŞİL DEPO YÖNETİMİNDE SANAYİ 4.0 TEKNOLOJİLERİ.....	276
SONUÇ	282
KAYNAKÇA	284

1. BÖLÜM

YEŞİL YÖNETİMDE ETİK VE SORUMLULUK

Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM¹

GİRİŞ

İşletmeler günümüz koşullarında başarılı olabilmek için sadece kar elde etme amacıyla değil, aynı zamanda çevresel ve toplumsal etkileri dikkate alarak faaliyet göstermek zorundadırlar. Çevresel farkındalık ve sürdürülebilirlik, işletmelerin yönetim anlayışlarına etki etmiş, etik ve sorumluluk ilkelerinin işletme stratejilerinde öncelikli olarak belirlenmesini sağlamıştır. Bu oluşum çerçevesinde, Yeşil Yönetim adı verilen yaklaşım, işletmelerin çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmayı, doğal kaynakları en yüksek verimlilikte kullanmayı ve toplum ile daha yapıcı ilişkiler geliştirmeyi amaçlayan bir gerçeklik sunmuştur.

Bu bölüm kapsamında, yeşil yönetim, etik ve sorumluluk kavramları tanımlanmış etik ile sorumluluğun birbirini nasıl tamamladığı ve nasıl bir sinerji ortaya çıkardığı açıklanmıştır. Ayrıca, işletmelerin yeşil değerler çerçevesinde karar alırken karşı karşıya kalabilecekleri zorlukları ve bu zorlukları aşabilmek için kullanabilecekleri stratejileri ele alınmıştır. Temel amaç, iş dünyasının gelişen dinamikleri içinde yeşil yönetim, etik ve sorumluluğun nasıl etkili unsurlar haline geldiğini aktarmak ve bu değerlerin işletmelerin uzun vadeli başarısı üzerindeki etkisini belirtmektir.

¹ Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi, ytyildirim@bandirma.edu.tr

1 YEŞİL YÖNETİM KAVRAMI

Yeşil Yönetim (Green Management), işletmelerin üretim faaliyetlerini sürdürürken çevreye ve ekosisteme olan etkilerini hafifletmeyi ve sürdürülebilirlik noktasında işletme süreçlerine yeşil düşünciyi entegre etmeyi amaçlayan bir yaklaşımdır (Doğan, 2022). Bu yaklaşım, çevresel açıdan ekosistemin sürdürülebilir olmasının yanı sıra işletmelerin rekabet ortamında küresel anlamda başarılı olmalarını da hedeflemektedir. Yeşil yönetim, örgütleri çevresel, sosyal ve ekonomik bileşenler altında bir araya getirerek istikrarlı bir şekilde yönetmeyi amaçlar. Yeşil Yönetim'in temel bileşenleri (Kara, 2019; Özgül, 2023):

Çevresel Performans İyileştirmesi: İşletmeler, üretim süreçlerini gereksiz israftan arındırmak için çalışırlar. Bu minvalde enerji ve su tüketimini azaltarak, çevreye bırakılan atık miktarını minimize etmek, hava kirliliğini en alt seviyeye düşürmek için çeşitli politikalar geliştirirler. Yenilenebilir enerji kullanımı, geri dönüşüm programları hakkında seminerler, çalıştaylar ve çevre dostu üretim yöntemleri gibi uygulamalar bu kapsamda yer alır.

Ürün ve Hizmet Sürdürülebilirliği: İşletmeler, yaşam döngüsü içerisinde ürün ve hizmetlerini çevresel etki bazında değerlendirebilmektedir. Yine işletmeler ileriye dönük olarak fikir aşamasından tasarım aşamasına kadar çevresel hassasiyeti göz önünde bulundurarak uzun ömürlü ve atık geri dönüşümü rahat malzeme ve parçalar kullanabilmektedir.

Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi: İşletmeler, tedarik zinciri içerisinde faaliyetlerini sürdürürken zincir içerisinde yer alan tüm paydaşların hammaddenin tedariki, üretimi ve dağıtımından ve hatta tedarikçi seçiminden başlayarak her aşamada ekosistem ve çevre kaygısı göz önüne alınarak faaliyetlerini sürdürürler.

Çevresel Strateji Entegrasyonu: Yeşil yönetim, işletmelerin gelecek vizyonu açısından iş süreçlerinde israfın önüne geçerek atık miktarını azaltmayı hedefler ve sürdürülebilirlik adına işletme içerisinde tüm çalışanların katılımına olanak sağlayarak çevresel bir farkındalık sunar.

Eğitim ve Farkındalık: İşletme içerisinde çevresel farkındalığı artırmak ve sürekli hale getirmek için çalışanların ve yöneticilerin ortak çabalarıyla birlikte hareket etmek gerekir. Bu açıdan işletme içerisinde bilgiyi paylaşmak ve katılımı teşvik etmek önemlidir. Eğitim programları, seminerler ve iletişim kampanyaları bu amaçla kullanılabilir.

Performans Ölçümü ve Raporlama: İşletmeler rekabetin yoğun olduğu dönemlerde çevresel performans ölçütlerini düzenli aralıklarla izlemeli, mevcut süreçlerini analiz etmeli ve eksik olduğu konularda kendini geliştirmelidir. Daha sonra elde ettiği bu bilgileri rapor halinde getirerek örgüt içerisindeki tüm paydaşlar ile paylaşılmalıdır.

Yeşil yönetim, işletmelerin çevresel sorumluluklarını yerine getirmelerini ve uzun vadede sürdürülebilir başarı elde etmelerini sağlayan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımın benimsenmesi, hem çevresel etkilerin azaltılmasına hem de işletmelerin toplumsal ve ekonomik katkılarının sürdürülebilir şekilde devam etmesine yardımcı olur (Çilingir ve Erkılıç, 2022).

2 YEŞİL YÖNETİMİN İŞLETMELER AÇISINDAN ÖNEMİ

Klasik yönetim süreçlerini yeşil yönetime adapte eden durum, örgüt içerisindeki yöneticilerin anlayış ve tutumlarındaki farklılıktır (Çakanel vd., 2022:1214). Yeşil yönetim, örgüt içerisinde yer alan üst yönetim, üst yönetime bağlı çalışanların tamamı tarafından yeşil kavramının anlaşılması, geliştirilmesi ve uygulanmasını içeren bir yaklaşımdır. Yeşil yönetimin başarılı bir şekilde uygulanması için gerekli olan bazı ilkeler vardır. Bunlar, işletme içinde yer alan her faaliyetin örgüt içerisindeki tüm kademelere yayılması ve düzenli bir şekilde kontrol edilerek eksik veya hatalı bulunan yönlerinin belirlenerek düzeltilmesi gereken ilkelerdir. Yeşil yönetimin başlıca unsurları; üretim süreçlerinde yenilenebilir enerji, çevre dostu ürünlerin yaygınlaştırılmasını sağlamak, tüketim sonrası çevreye oluşabilecek zararı engellemek amacıyla atıkların geri dönüşümü ve sonradan kullanımı için gerekli bileşenleri tespit ederek dönüştürmektir. Yeşil denetim, ekosistem içerisinde daha temiz çalışma